

Twee-eiige eenlingen

Jomox, geesteskind van Berlijner Jürgen Michaelis, komt met twee nieuwe, kleine, analoge drumkastjes voor de elektronische muzikant. Qua uiterlijk zijn ze bijna identiek, maar geldt dat ook voor de binnenkant?

door Richard Veenstra > richard@interface.nl

MBase 11

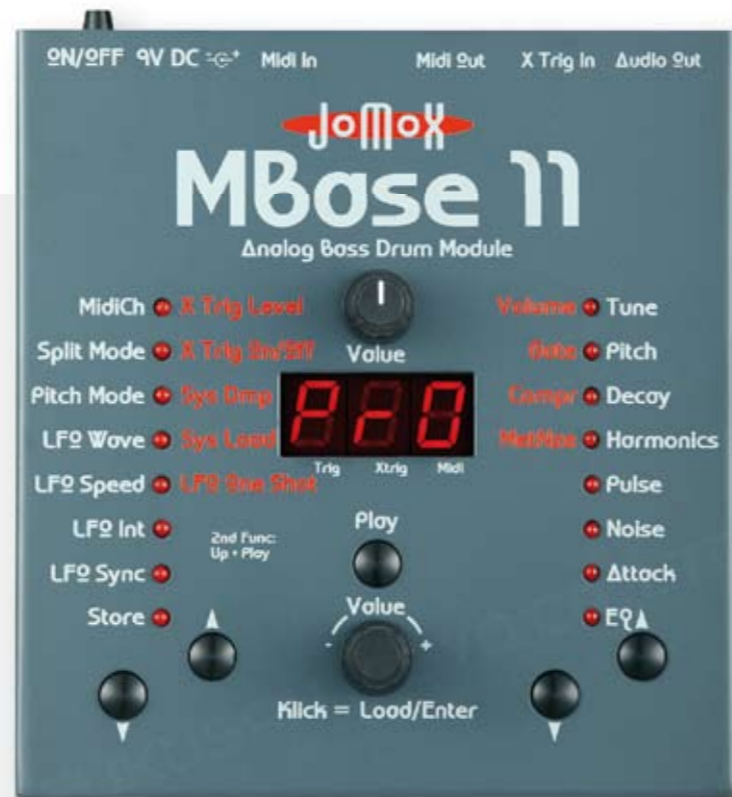
Halverwege de jaren negentig ontwikkelde Jomox de XBase 09, een losjes op de Roland TR 909 gebaseerde analoge drumcomputer. Sindsdien brengt Jomox analoge instrumenten uit, zoals de MBase 01 uit 2003, een losse module van de XBase bassdrum. Intertijd had Jomox nauwelijks concurrentie, maar inmiddels zijn er veel meer kleine analoge kastjes. Zo kwam Vermona onlangs met de Kick Lancet, een losse module van de bassdrum uit de Vermona DRM1 MKIII.

Waar Vermona kiest voor een rechthoekige lay-out zonder display (maar wel elf draaiknoppen), kiest Jomox precies de andere weg. De MBase 11 heeft twee draaiknopjes en verder moet je doen met een driekarakter-ld. De teksten op het kastje verraden de grote hoeveelheid bewerkingsmogelijkheden. De aansluitingen zitten allemaal achterop. Naast midi en een audio-uitgang vind je daar een X Trig-in om de MBase 11 te triggeren via een elektronisch drumstel, audiosignaal of piezo-element.

Bediening

De Jomox MBase 11 kent twee standen: de presetmodus en de editmodus. In de presetmodus branden er geen lampjes op het apparaat en scroll je met de onderste draaiknop door de presets. Aan beide kanten van het display vind je een aantal led's met grijze en rode onderschriften betreffende de functies.

Om in de editmodus alle bewerkingsmogelijkheden op zo'n minischerm te laten plaatsvinden, zijn de implementatie en de bereikbaarheid van de parameters cruciaal. Jomox heeft dat redelijk goed opgelost en zadelt je niet op met submenu's. Om een parameter te selecteren gebruik je de drukknopjes aan de linker- of rechterkant, waarna je door de bewerkingsmogelijkheden scrollt. Als het lampje brandt, bewerk je een van de grijze labels, als het lampje knippert bewerk je een van de rode labels. Elke parameter is in te stellen van 0 tot en met 255 met de value-draaiknop onder het display. De MBase 11 heeft ook een tweede value-knop voor grovere instellingen,

INFO

Jomox MBase 11
 • Prijs incl: € 222,-
 • Distributie: SchneidersBuero, +49 30 9789 4131, Synthshop, info@synthshop.nl
 • Internet: www.schneidersbuero.de, www.synthshop.nl, www.jomox.de

SPECIFICATIES

- analoge oscillator
- 8 lfo-golfvormen
- noise generator
- compressor
- mono jackuitgang
- midi-in/out
- triggeringang

maar deze werkt alleen op de parameters aan de rechterkant van het display.

Tijdens het draaien aan de waarden voor de pitch reageert de MBase nogal vreemd als hij gelijktijdig informatie via de midi-ingang krijgt. Bij het automatiseren van parameters in je computer blijkt ook dat het driesijferige display graag alle informatie aan je wil laten zien, met als gevolg dat de MBase 11 als een neuroot met zijn lampjes knippert. Dit is nog niet zo erg, maar hierdoor is het wel onmogelijk om on the fly je geluid te veranderen terwijl het apparaat midi-informatie ontvangt.

Klank

Ondanks deze kleine bugs is de MBase 11 wel een fantastische module voor de elektronische muzikant. De preset kicks klinken allemaal vol, analoog en diep, en met de aanwezige parameters kun je zelf een heel arsenaal aan bassdrumgeluiden maken. Eenmaal zelf aan de slag merk je dat het ook prima mogelijk is om meer stuiterende en klikkende klanken te produceren, zonder dat de MBase 11 aan kracht verliest.

Met de decay vol open lukt het zelfs om melodische baslijnen te maken, en de noise generator zorgt voor wat frisheid in het hoog.

Naast bekende parameters als pitch, decay, tune en attack vind je een hele hoop creatieve bewerkingsmogelijkheden terug op de MBase 11. Een bescheiden compressor helpt je om de kick vetter te maken en als je Metallic Noise opschroeft, produceert de noise generator een interessante metalige klank. Als je Metallic Noise op 0 zet, heeft de noiseknop betrekking op de random noise generator die we van de MBase 01 kennen. In vergelijking met zijn voorganger heeft de lfo nu acht verschillende golfvormen en een variabele gate, waarmee je de gate-tijd van de trigger kunt instellen van 0,1 milliseconden tot 16 milliseconden; een functie die we kennen uit de XBase 888 en XBase 999. ■

HET OORDEEL

- + vette klank
- + veel bewerkingsmogelijkheden
- + compact
- interface niet altijd logisch

M.Brane 11

De M.Brane 11 lijkt als twee druppels water op de MBase 11, alleen is hij in crèmewit uitgevoerd. De aansluitingen zijn identiek en de bediening verloopt volgens hetzelfde recept. De naam M.Brane refereert aan membraan oftewel vel, en verwijst naar de functie van dit apparaat, namelijk het maken van percussie en snaredrumklanken.

Snaredrumgeluiden worden vaak met noise generatoren wordt gemaakt, maar Jomox pakt het anders aan. De klankopwekking van de M.Brane 11 is gebaseerd op twee T-brug oscillatoren. Zo'n oscillator lijkt op een band pass-filter die tegen de resonantie aanzit. Als de componenten perfect gestemd zijn, klinkt een T-brug oscillator als een gewone sinus-oscillator. Elke afwijking van deze perfecte stemming resulteert echter in demping, waardoor de klank op de langzaam uitstervende klankstaart van een klap op een trommelvel gaat lijken. De M.Brane 11 heeft twee T-brug oscillatoren aan boord en de wisselwerking tussen deze twee vormt de basis van de klankopwekking.

Veelzijdig

Tot zover de theorie, over naar de praktijk. Aan de linkerkant van de M.Brane 11 vinden we ruwweg dezelfde parameters als bij de MBase 11. De rechterkant ziet er vanwege de manier van klankopwekking uiteraard anders uit. Bij beide oscillatoren vind je twee labels: Pitch en Dampen. De eerste oscillator (M1) is een octaaf hoger gestemd dan de tweede (M2) en heeft een bereik van 150Hz tot 18kHz. M2 heeft een bereik van 75Hz tot 15kHz, en genereert het lage gedeelte van je geluid.

INFO

Jomox M.Brane 11
 • Prijs incl: € 259,-
 • Distributie: SchneidersBuero, +49 30 9789 4131, Synthshop, info@synthshop.nl
 • Internet: www.schneidersbuero.de, www.synthshop.nl, www.jomox.de

SPECIFICATIES

- 2 analoge T-brug oscillatoren
- 8 lfo-golfvormen
- noise generator met 2 onafhankelijke metalic noise parameters
- mono jackuitgang, midi in/out
- triggeringang

De dempfunctie van de M.Brane 11 is belangrijk voor het geluidspalet en kan zowel een negatieve als positieve waarde hebben. Als de demping negatief is, gedraagt de oscillator zich zoals de boven beschreven klankstaart. Een positieve demping resulteert in een soort eindeloos vibrerende oscillator. Hoe sterker de negatieve demping, hoe scherper het geluid. Omdat elke minimale verandering van toonhoogte of demping bij een van de oscillatoren een groot verschil in klankkarakter teweegbrengt, is de M.Brane 11 zeer veelzijdig, maar ook een lastig apparaat om in bedwang te houden. Soms klinkt hij als een snaredrum, dan weer als een gemuteerde tom, en dan weer als een leadsynthesizer.

Experiment

De M.Brane is een instrument voor liefhebbers van het experiment. Alle theorieën over oscillatoren kun je overboord gooien; het is onvoorspelbaar hoe de machine op jouw aanpassingen reageert. Dit maakt de M.Brane 11 tot een uniek en spannend apparaat.

Omdat de M.Brane 11 twee oscillatoren heeft, kun je beide oscillatoren een andere Metallic Noise-waarde meegeven en de gewone noiseparameter zorgt voor een lekkere attack bij snappy geluiden zoals hihats en snaredrums. De noise kan ook oversturen en zorgen voor gruisige geluiden. Belangrijke parameters zijn ook de twee Coupling labels. Je hebt de varianten 1_2 en 2_1, en die kunnen zowel een negatieve als een positieve waarde hebben. Met de eerste variant bepaal je met welke waarde (negatieve of positieve fase) je het signaal van oscillator 1 bij oscillator 2 wilt voegen. Met de tweede variant doe je het omgekeerde: van oscillator 2 naar oscillator 1. De handleiding geeft hier een vrij theoretische

uitleg over, maar in de praktijk is het vooral een kwestie van *trial and error*. De bediening is identiek aan de MBase 11 en de M.Brane 11 trakteert je dus ook op een onbedoelde lichtshow als je besluit automatisering uit te sturen naar het apparaat.

Conclusie

De apparaten lijken uiterlijk op elkaar, maar de toepassingen liggen ver uiteen. Waar je bij de MBase 11 op microniveau een perfecte bassdrum kunt maken met uit drumcomputers en synthesizers vertrouwde parameters, ben je met de M.Brane 11 eerder aan het experimenteren met geluid. Daarbij valt het soms niet mee om bewust naar een klank toe te werken. De doelgroep van beide apparaten zal dan ook waarschijnlijk niet hetzelfde zijn. Kleine kritiekpuntjes zijn de bediening en het gebruiksgemak, maar als je het geen probleem vindt om bewerkingen met drukknoppen en een klein display te doen, dan kunnen beide apparaten zorgen voor erg veel speelplezier. Alle parameters zijn via midicommando's makkelijk te besturen, dus als je nog ergens een programmeerbare controller met draaiknoppen hebt liggen, wordt programmeren een stuk overzichtelijker. De M.Brane 11 is iets duurder dan de MBase 11, maar beide zijn scherp geprijsd voor instrumenten die veel bieden en weinig ruimte innemen op je werkblad. ■

HET OORDEEL

- + veelzijdig instrument
- + breed klankspectrum
- + compact
- + uniek concept en experimenteel
- niet geschikt voor iedereen
- interface niet altijd logisch